

Cyberpunk nie jest fajny!

Leszek “Leslie” Karlik
leslie@ava.waw.pl

Cyberpunk nie jest fajny!

... kiedy musimy w nim żyć.

Leszek “Leslie” Karlik
leslie@ava.waw.pl

Cyberfeudalizm

- Internet to wolny rynek w stanie czystym
- Lordowie feudalni:
 - Google
 - Apple
 - Microsoft
 - Amazon
 - Facebook

Nowe, Wspaniałe Media

- Kiedy nie płacisz, nie jesteś klientem, jesteś towarem (Google, Facebook)

PREDICTING PERSONAL ATTRIBUTES FROM FACEBOOK LIKES

PREDICTED ATTRIBUTE	ACCURACY
Ethnicity	95 %
Gender	93 %
Sexual Orientation (male)	88 %
Political Views	85 %
Religion	82 %
Sexual Orientation (female)	75 %
Nicotine Usage	73 %
Alcohol Usage	70 %
Relationship	67 %
Drug Usage	65 %
Parents Divorced	60 %

Predicting personal attributes from Facebook Likes. Source: Kosinski et al 2013.

PREDICTING CHARACTER TRAITS FROM PHONE CALL RECORDS AND APP USAGE

Source: Chittaranjan et al, 2011

RECOGNIZING EMOTIONS FROM THE RHYTHM OF KEYBOARD TYPING PATTERNS

Source: Epp et al, 2011

Gigantyczne zbiory danych

- Facebook: ponad 3 mld użytkowników
- TikTok: ponad 1 mld użytkowników
- Google:
 - 3,6 mld użytkowników Androida (74%)
 - 2,5 mld użytkowników Gmaila
- Apple: 1,3 mld użytkowników iOSa (25%)
- Wyciek danych RNC: 200 mln wyborców
- Cambridge Analytica: 87 mln profili FB

Mroczne wzorce (dark patterns)

Technologiczni miliarderzy, jesteście oskarżeni o zbrodnie przeciwko demokracji.

Czy przyznajecie się do winy?

- Tak
- Może później

Propaganda XXI wieku

- Precyzyjne mikroprofilowanie
- Napędzana przez AI propaganda (boty zamiast Iwanów siedzących w budynku)
- Propagitka XXI wieku:
farmy trolli i deep fakes
- Co najmniej 28 krajów, w tym Polska

Propaganda XXI wieku

Więcej materiałów

- Cracked Labs:
Corporate Surveillance in Everyday Life
<http://crackedlabs.org/en/corporate-surveillance>
- Schneier on Security
https://www.schneier.com/blog/archives/2012/12/feudal_sec.html
https://www.schneier.com/blog/archives/2013/06/more_on_feudal.html
- Oxford Internet Institute:
Computational Propaganda Project
<http://comprop.oii.ox.ac.uk/>

Internet of Shit

- Internet powstał w latach 1990.
- “Wolny rynek uber alles”
- Lodówka rozsyłająca spam
- Tomograf nie działa bo Wannacry
- Samochód z hackowalnymi hamulcami

Komputery = DRM

- Oprogramowanie jest licencjonowane, nie kupowane
- Hackowanie traktorów ukraińskim firmware
- War on General Purpose Computing
- Wizje Dicka się realizują w schyłkowym kapitalizmie

Sztuczna Inteligencja

- High Frequency Trading - Flash Crash
- Algorytmy ustalają zdolność kredytową czy wyroki więzienne
- “Generatywna SI” czyli wielkie modele językowe

Bańka LLMów

- “Generatywna Sztuczna Inteligencja” czyli duże modele językowe obecnie ma koszty dużo wyższe od zysków
- OpenAI prognozuje że do 2029 będzie musiało wydać 115 mld dolarów pieniędzy inwestorów

YOU WOULDN'T
DOWNLOAD A CAR

YOU WOULDN'T
IRONICALLY
PIRATE A FONT

**COMPANIES AFTER ADDING AN
AI CHATBOT TO SOFTWARE THAT
HASN'T BEEN UPDATED SINCE 2008**

LLMy zjadają media

- Internet staje się oceanem słoju wygenerowanego przez algorytmy językowe
- Ludzie nie płacą za newsy bo LLMy je kradną
- LLMy skądś muszą brać newsy (tutaj wchodzi Rosja, cała na biało)

Dead Internet Theory

- Teoria spiskowa z 2021 roku – większość treści w Internecie jest generowana i czytana przez maszyny
- Ale czy na pewno teoria spiskowa?
- Wzrost ruchu botów, wzrost stron generowanych przez LLMy, link rot do “prawdziwych” stron

Więcej informacji

- Weapons of Math Destruction
Cathy O'Neill
<https://www.wired.com/2017/04/courts-using-ai-sentence-criminals-must-stop-now/>
- The AI Con: How to Fight Big Tech's Hype and Create the Future We Want
Emily M. Bender & Alex Hanna
- <https://boingboing.net/2016/10/31/unsecured-internet-of-things-g.html>
<http://sfglobe.com/2016/01/06/stranger-hacks-familys-baby-monitor-and-talks-to-child-at-night/>
<https://arstechnica.com/information-technology/2017/04/iot-garage-door-opener-maker-bricks-customers-product-after-bad-review/>
https://motherboard.vice.com/en_us/article/xykkkd/why-american-farmers-are-hacking-their-tractors-with-ukrainian-firmware
<https://www.theverge.com/2016/11/27/13758412/hackers-san-francisco-light-rail-system-ransomware-cybersecurity-muni>
<https://www.theverge.com/2017/1/30/14438226/hackers-austrian-hotel-bitcoin-ransom-ransomware>

Wielki brat patrzy

- 1988 – pierwsze informacje o ECHELON
- 1996 – Nicky Hager publikuje „Secret Power – New Zealand’s Role in the International Spy Network”
- 1999 – rząd Australii przyznaje że ECHELON istnieje
- 2000-2001 – parlament EU tworzy „Tymczasowy komitet dotyczący systemu przechwytywania wiadomości Echelon”
- 2013 – Edward Snowden
- 2016 – ustawa antyterrorystyczna w Polsce

Dlaczego nie mamy bazy na księżycu?

- Program Apollo – 198 mld USD z 2014, trwał 6 lat (33 mld rocznie)
- Projekt Manhattan – 25 mld USD z 2014
- Roczne wydatki na budżet wywiadu narodowego USA w 2013 – 50 mld USD, plus 20 mld na wywiad wojskowy
w 2021 – 60+23 mld USD
w 2024 – 76+30 mld USD

Prześladowanie sygnalistów

- Espionage Act z 1917 roku – 7 oskarżeń, więcej niż administracje wszystkich poprzednich prezydentów USA razem
- Akt oskarżenia przeciwko szefowi Fox News Washington
- Joe Biden kontynuował politykę Obamy i Trumpa, którą ten kontynuuje dalej

Osłabianie Internetu

- HACIENDA – rządowe botnety: „2-3 times/year, 1 day focused effort to acquire as many new ORBs as possible in as many non 5-Eyes countries as possible” (Operational Relay Boxes)
- QUANTUMINSERT: aktualnie narzędzia do tego typu ataku są sprzedawane rządowi na całym świecie (Turkmenistan, Oman)

„COLLECT IT ALL” (motto gen. Keitha Alexandra)

- NSA zebrała dane identyfikujące:
 - 3 miliardy rozmów i e-maili z USA
 - 0,5 miliarda z Niemiec
 - 2,3 miliardów z Brazylii
 - 13,5 miliardów z Indii
 - 70 milionów z Francji
 - 60 milionów z Hiszpanii

... w jeden miesiąc w 2013

HELP STOP #CHATCONTROL!

IS YOUR
GOVERNMENT
OPPOSING IT YET?

- OPPOSING
- NEUTRAL
- IN FAVOUR

Act now!

WWW.CHATCONTROL.EU

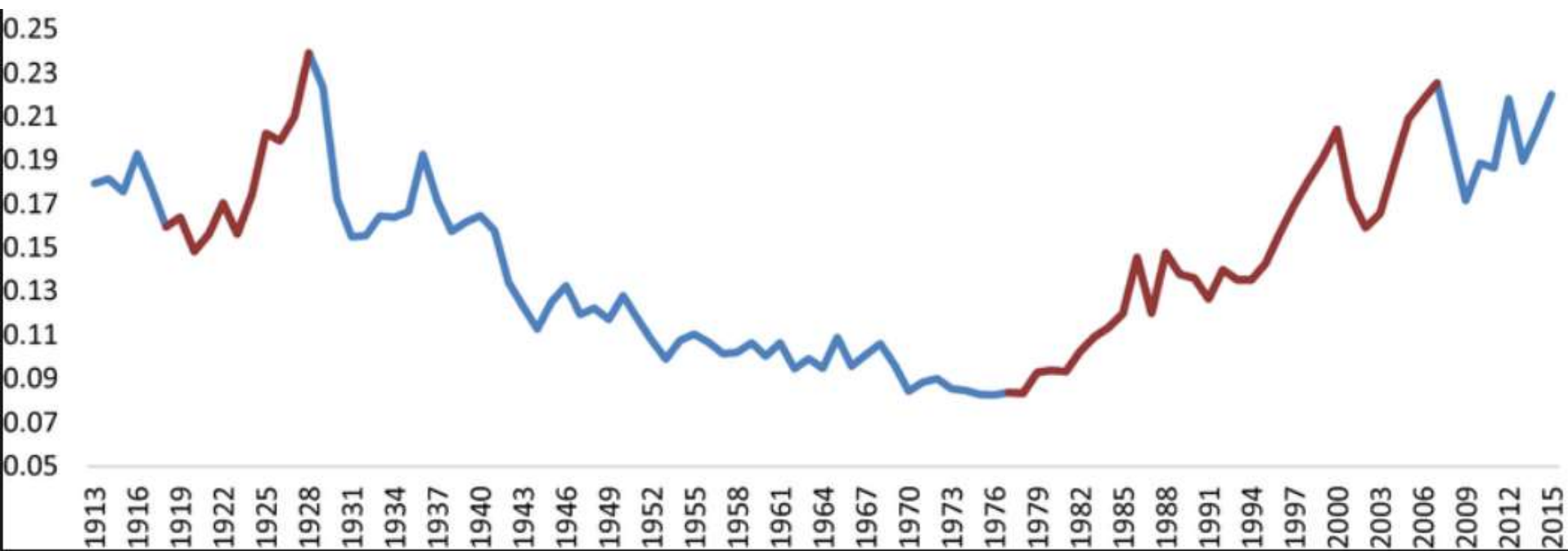
Więcej materiałów:

- James Bamford, „Puzzle Palace”, „Body of Secrets”
- Glenn Greenwald, „No Place to Hide: Edward Snowden, the NSA, and the U.S. Surveillance State”
- Guardian i Spiegel na bieżąco
- stopchatcontrol.eu fightchatcontrol.eu

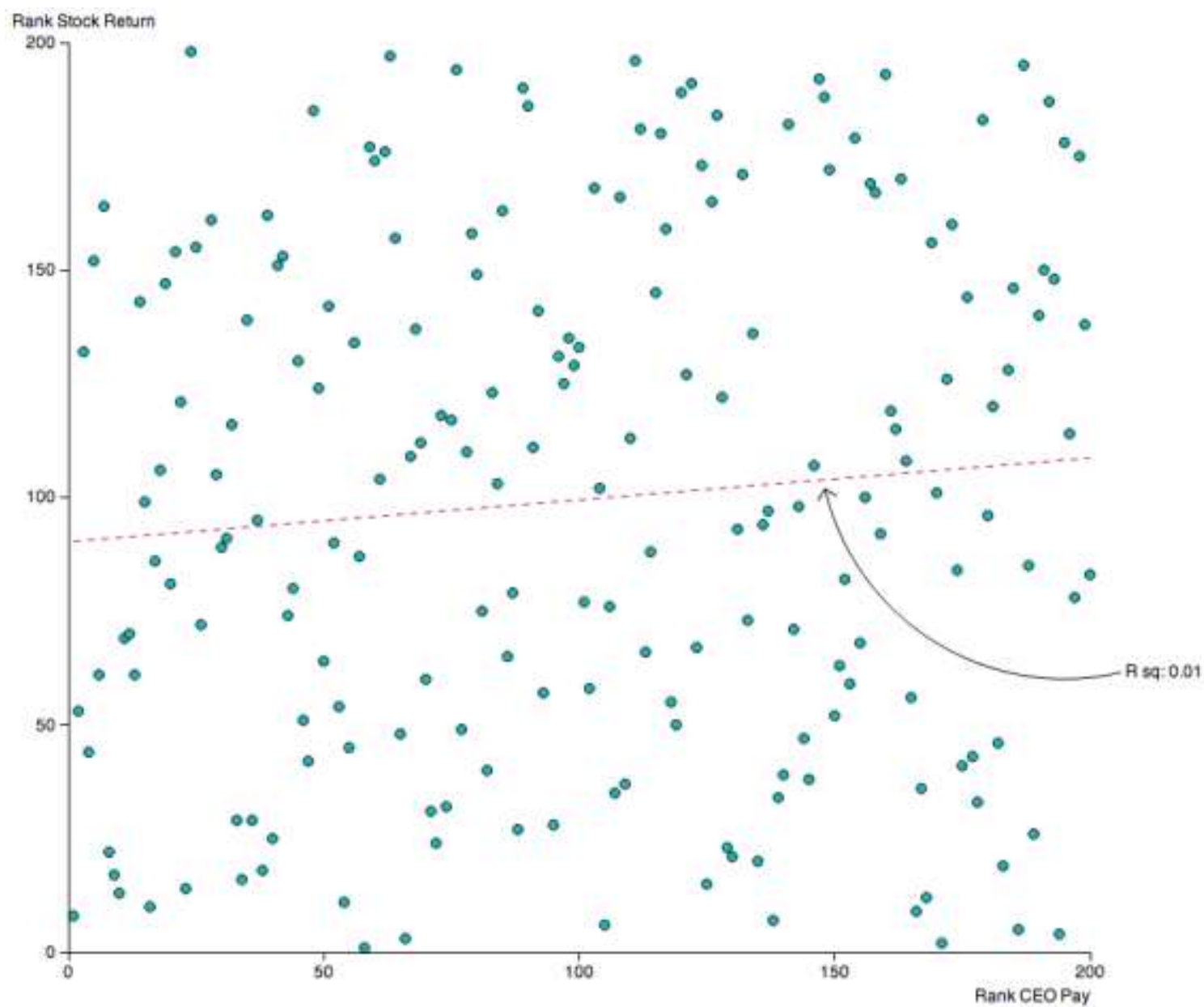
Rosnące rozwarstwienie ekonomiczne

- W 1980:
 - górny 1% kontrolował 8% dochodu USA
 - dolny 50% około 18%
- W 21 wieku
 - górny 1% kontroluje 20% dochodu USA
 - dolny 50% tylko 12%

Przez ostatnie 30 lat wynagrodzenie prezesów wzrosło 127 razy szybciej niż pracowników (Od 1950 stosunek wzrósł o 1000% - kiedyś 30x mediana płacy, teraz 500x mediana płacy)

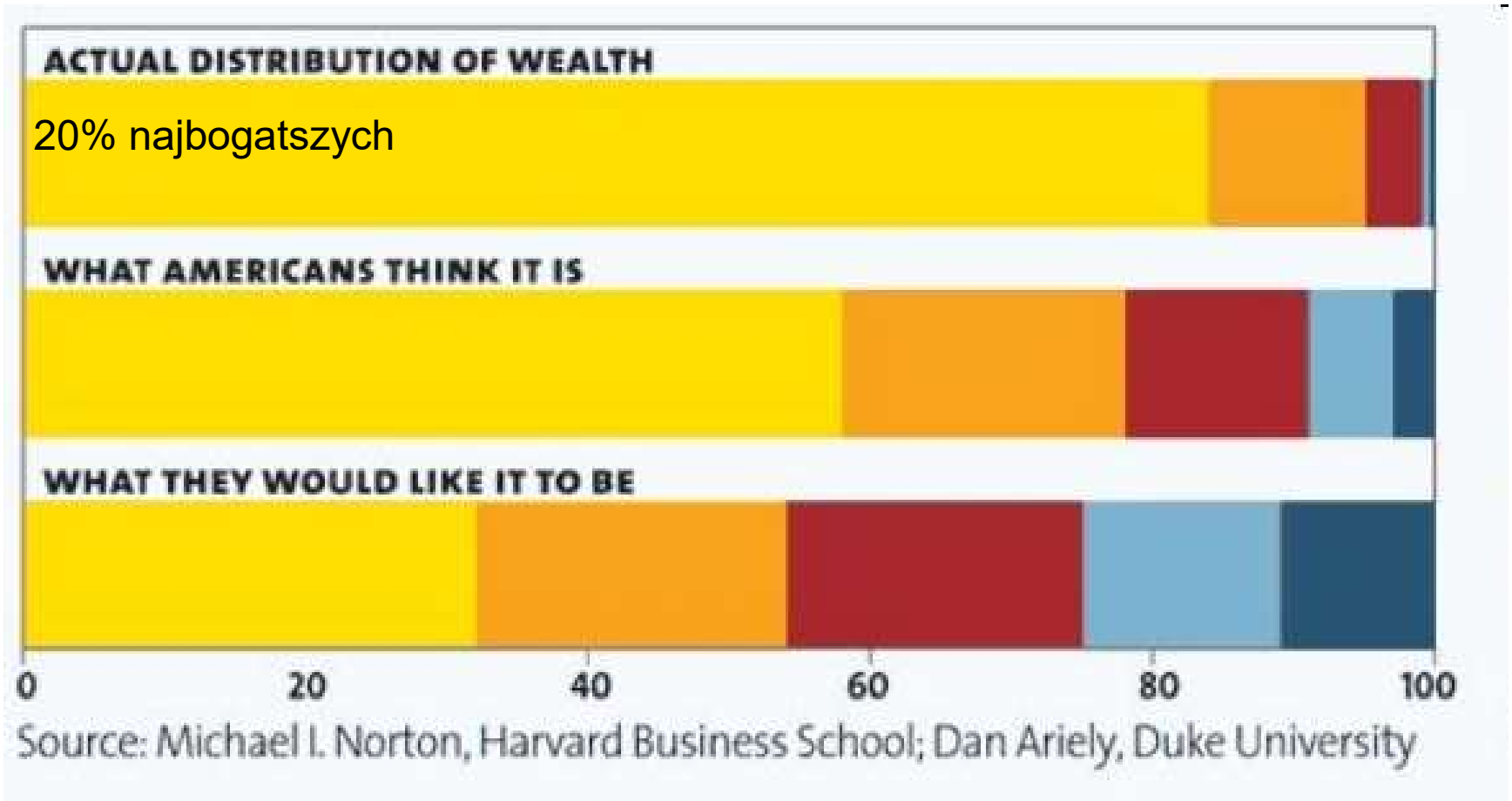

The share of GDP that accrued to the top 1% earners in the U.S. Source: World Wealth and Income Database

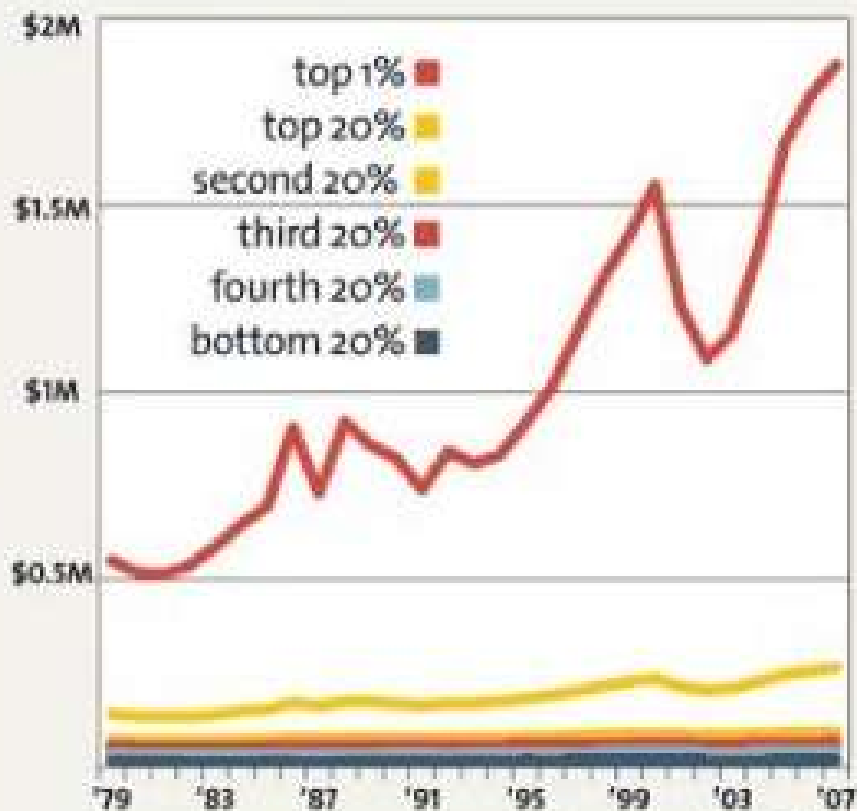
GRAPHIC BY BLOOMBERG BUSINESSWEEK; DATA: EQUILAR

Jak się ludziom wydaje że jest

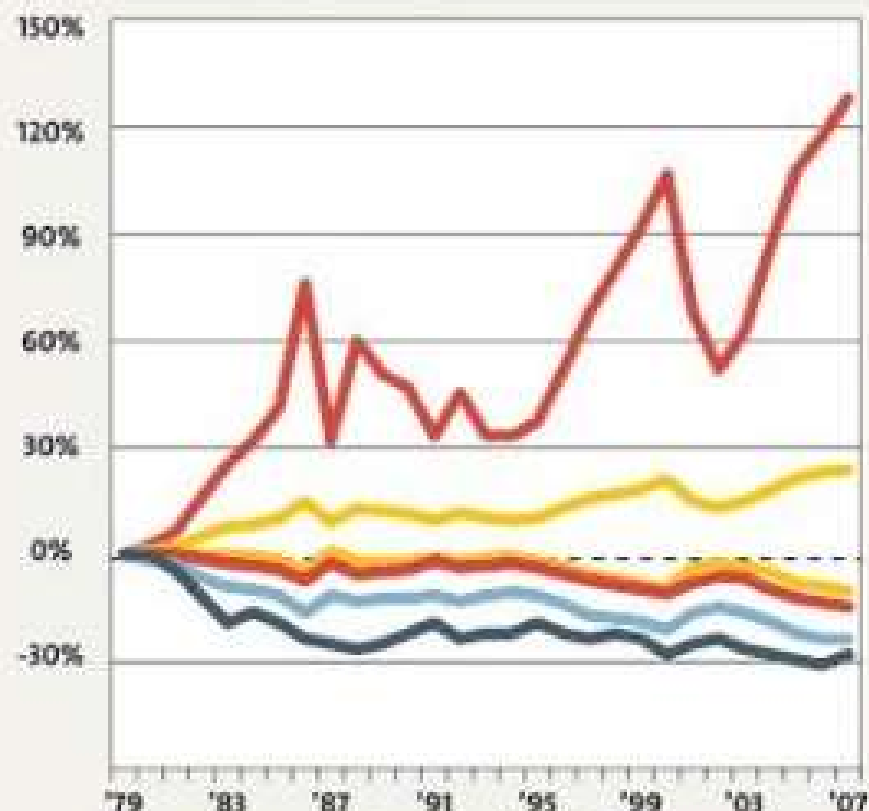
Jak jest naprawdę

AVERAGE HOUSEHOLD INCOME
before taxes

2007 dollars. Source: Congressional Budget Office

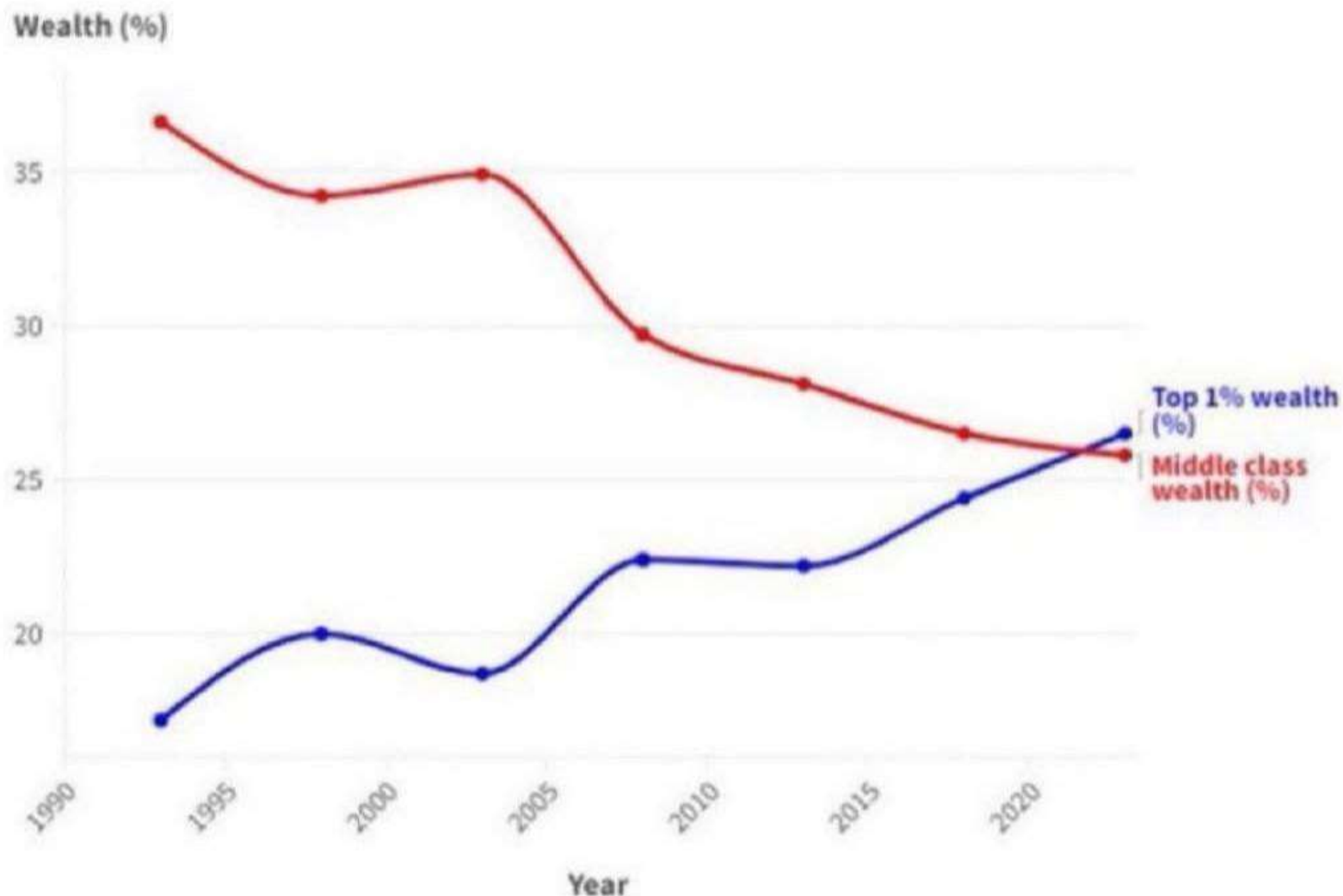
CHANGE IN SHARE OF INCOME
vs. 1979, after taxes

Source: Congressional Budget Office

Top 1% of U.S. earners now have more wealth than the middle class

Share of all household wealth by year, Q2, 1993-2023

Source: Federal Reserve • Middle class is earners between the 20th and 80th percentile of income

Eliminacja klasy średniej

- Outsourcing i globalizacja
- Rozwój słabej SI

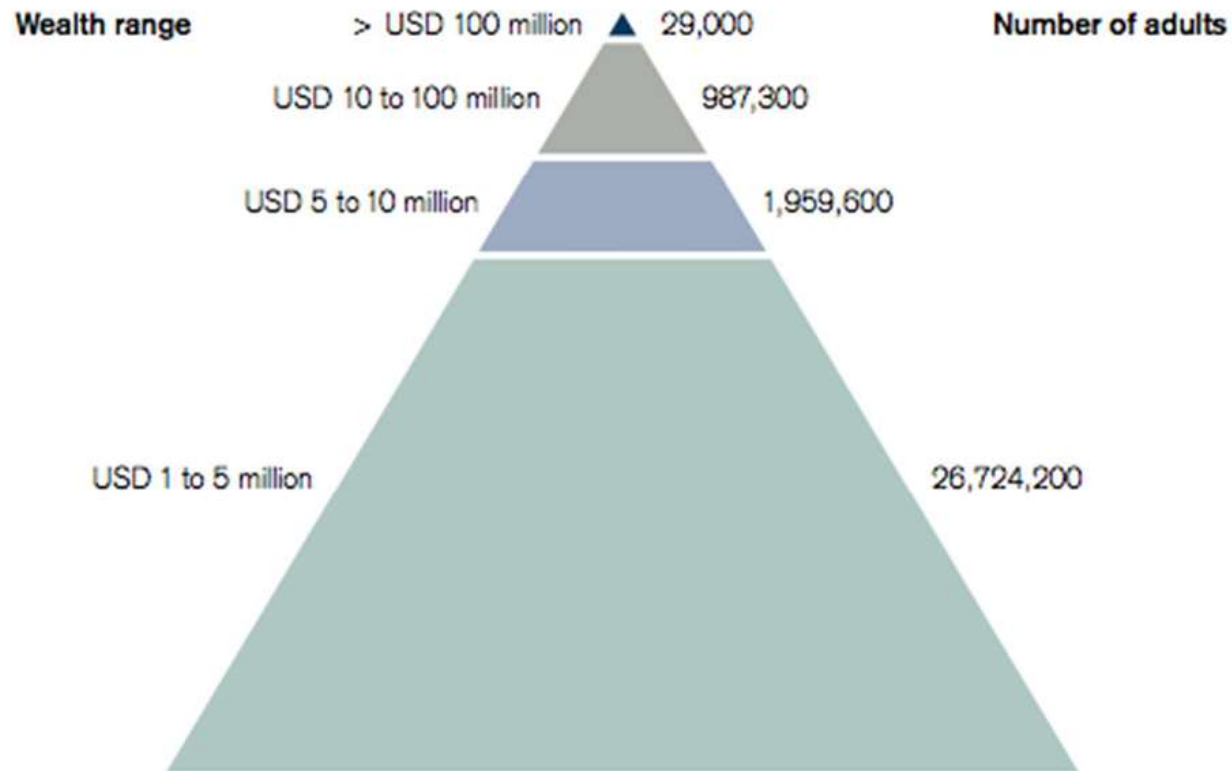
Dlaczego rosnące nierówności są problemem?

- Rosnąca przestępczość i przemoc
- Społeczeństwa nierówne bardziej chorują

Gospodarka bogatych

- Badanie Moody Analytics wykazało, że w 2025 roku 20% najlepiej zarabiających w USA odpowiada za 63% wydatków konsumenckich
- 10% najlepiej zarabiających – 49% wydatków konsumenckich

Mikroskopijna kasta superbogaczy (8 osób posiada tyle co dolne 50% świata)

“Idą po nas z widłami”

- Prywatne sądy dla korporacji i najbogatszych ludzi, czyli ISDS
- LAX ma prywatny terminal dla bogaczy podróżujących samolotami rejsowymi
- Luksusowe bunkry i posiadłości w Nowej Zelandii

Więcej materiałów:

- Filmy: Inside Job, Margin Call, The Big Short
- Thomas Piketty: „Capital in the Twenty-First Century”
- David Graeber, „Debt: the First 5000 years”
- Plutonomy Report, Citigroup

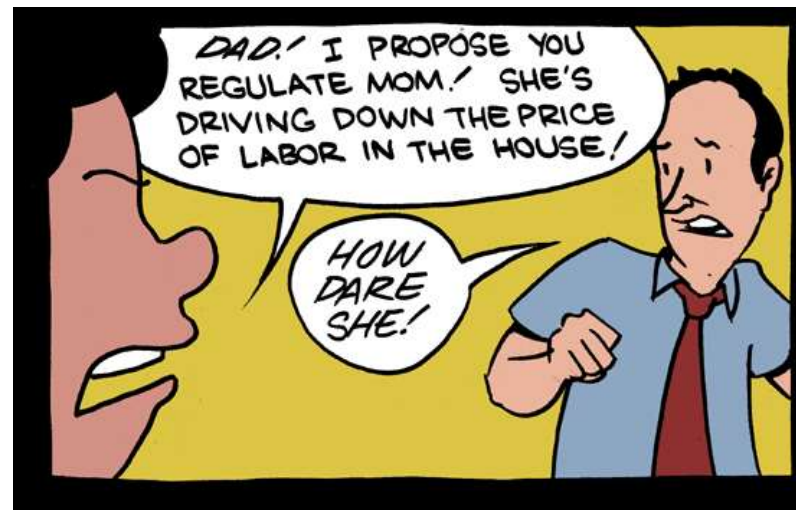
<https://www.buzzfeed.com/chrishamby/super-court>

<http://www.politico.com/magazine/story/2014/06/the-pitchforks-are-coming-for-us-plutocrats-108014> <http://www.newyorker.com/magazine/2017/01/30/doomsday-prep-for-the-super-rich>

<https://www.theguardian.com/world/2017/may/12/lax-private-terminal-rich-people-celebrities>

Offshoring i uciekanie przed podatkami

- Szacunki na 2010 – ok. 21 do 32 bilionów dolarów w offshorach
(cała ekonomia: 107 bilionów dolarów)
- Kraje trzeciego świata (plus Arabia Saudyjska, Korea itd.) są eksporterami pieniędzy na ponad 10 bilionów netto
(Długi w IMF są spłacane przez społeczeństwo, pieniądze offshorują oligarchowie)
- 50 największych banków obraca ponad 12 bilionami „czarnych” USD

Regulatory Capture

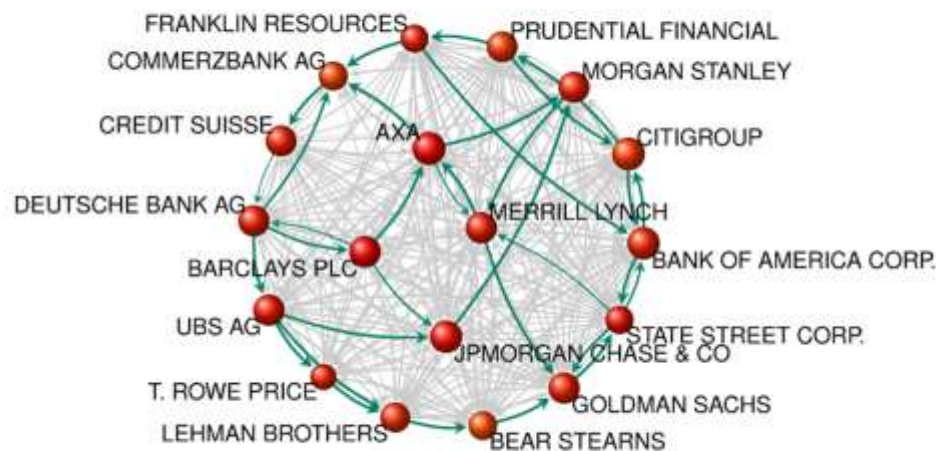
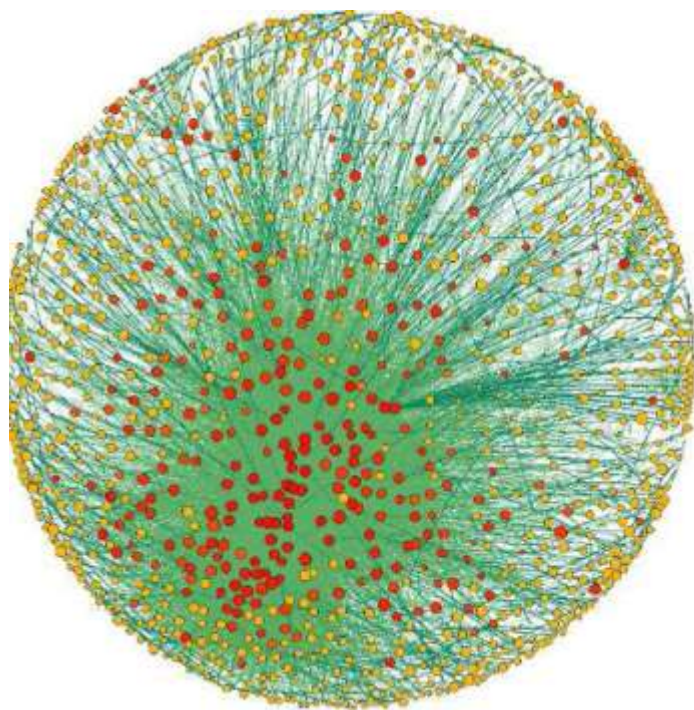
Citizens United

- Gilens i Page, badanie pokazujące że USA nie jest już demokracją
- Amartya Sen, Joseph E. Stiglitz, Simond S. Phelps – trzech noblistów ekonomistów o nierównościach
(Inequality Reexamined, The Price of Inequality, Płaca za pracę)

- „ŻYJEMY W ŚWIECIE PO INWAZJI
OBCYCH UMYSŁÓW GRUPOWYCH”
Charles Stross
- ACTA, TAFTA, TTIP, CETA, Mercosur

The Network of Global Corporate Control
Stefania Vitali, James B. Glattfelder, Stefano Battiston

PLOS one

Więcej materiałów:

- WWW.ICIJ.ORG – International Consortium of Investigative Journalists
„Secrecy for Sale”
- <http://www.taxjustice.net/>
„Price of Offshore Revisited”
- PLOS One,
The Network of Global Corporate Control

Militaryzacja policji

- Oddziały SWAT w małych miasteczkach:
 - lata 80te – 20%
 - połowa 2000-ych – 80%
- Liczba rajdów SWATu
 - lata 80te - ~3000 rocznie
 - połowa 2000-ych – 45.000 rocznie
- Program DOD 1033; Maricopa County:
WKM .50, 120 kbk, 10 śmigłowców,
5 transporterów opancerzonych,

Militaryzacja policji

Więcej materiałów

- American Civil Liberties Union:

War Comes Home, The Excessive Militarization of American Policing

- Militarizing the American Criminal Justice System: The Changing Roles of the Armed Forces and the Police,
ed. Peter B. Kraska

Robotyzacja wojska

... ergo - robotyzacja policji

Kompleks wywiadowczo-więzienny

- Zamiast kompleksu wojskowo-przemysłowego
- TOP SECRET INDUSTRY
(raport Washington Post z 2010)
- Wywiad i walka z terroryzmem:
1271 rządowych i 1931 prywatnych
- Ponad 850 tys. ludzi ma TOP SECRET
- Ponad 50 tys. raportów rocznie

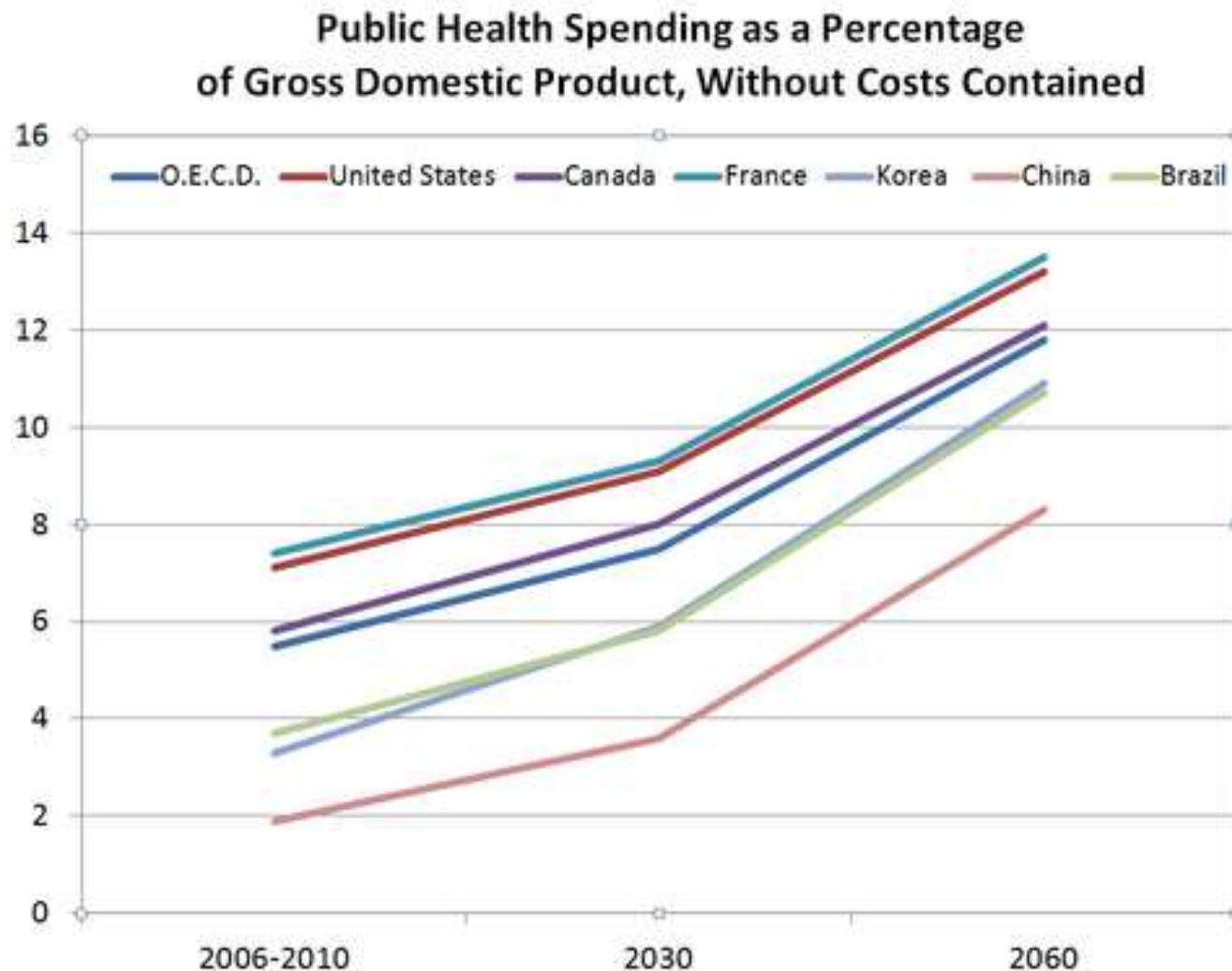
Więcej informacji

- Global Research: Profit Driven Prison Industrial Complex: The Economics of Incarceration in the USA
www.globalresearch.org
- Washington Post: Top Secret America
<http://projects.washingtonpost.com/top-secret-america/>

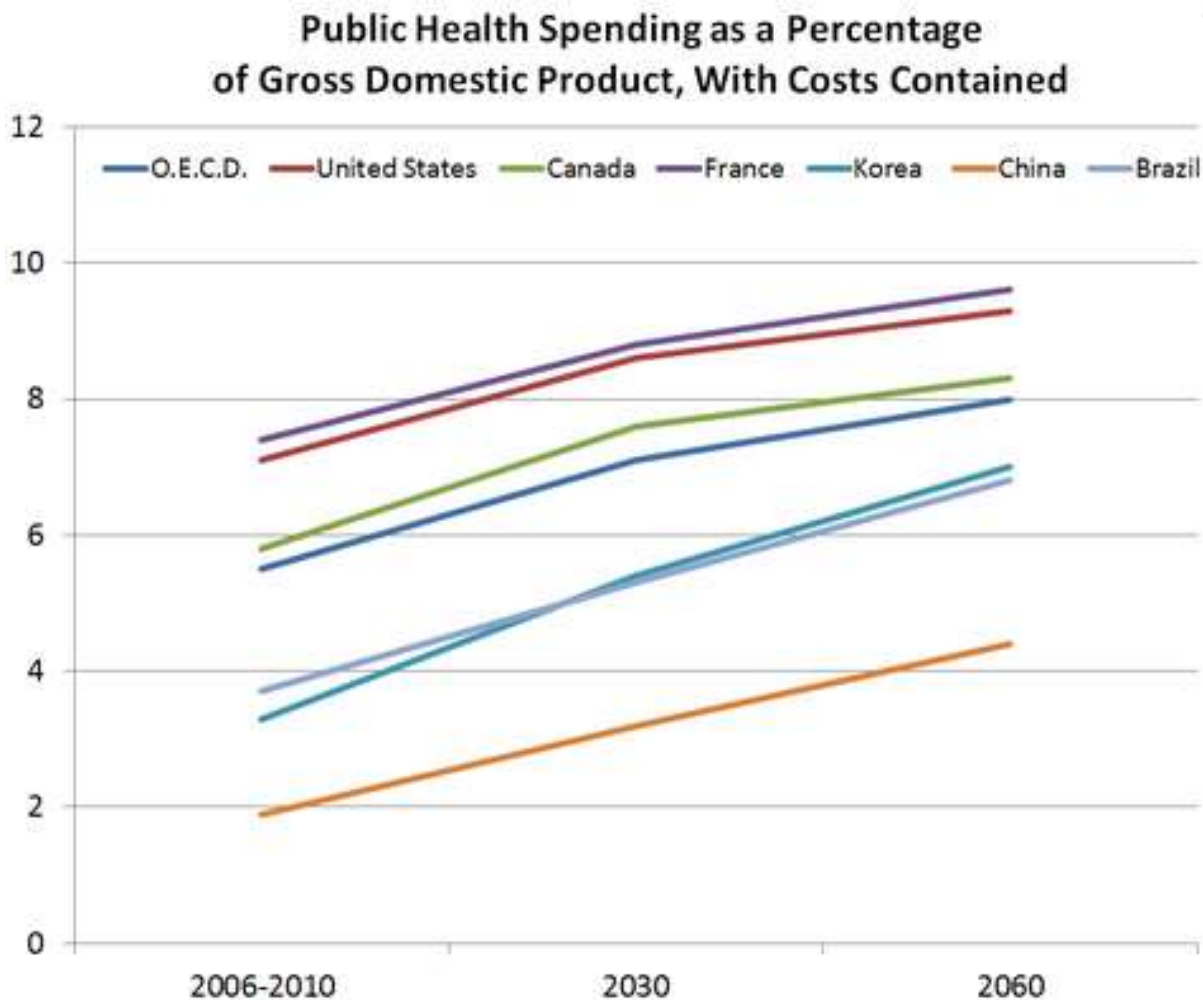
Coraz lepsza medycyna

- Liczba 100-latków w krajach rozwiniętych rośnie o 5,5% co rok:
niecałe 500,000 w roku 2009,
ponad 4 miliony w 2050?
- Rosnące nierówności medyczne z uwagi na oszczędności na kosztach opieki

Rosnące koszty opieki medycznej

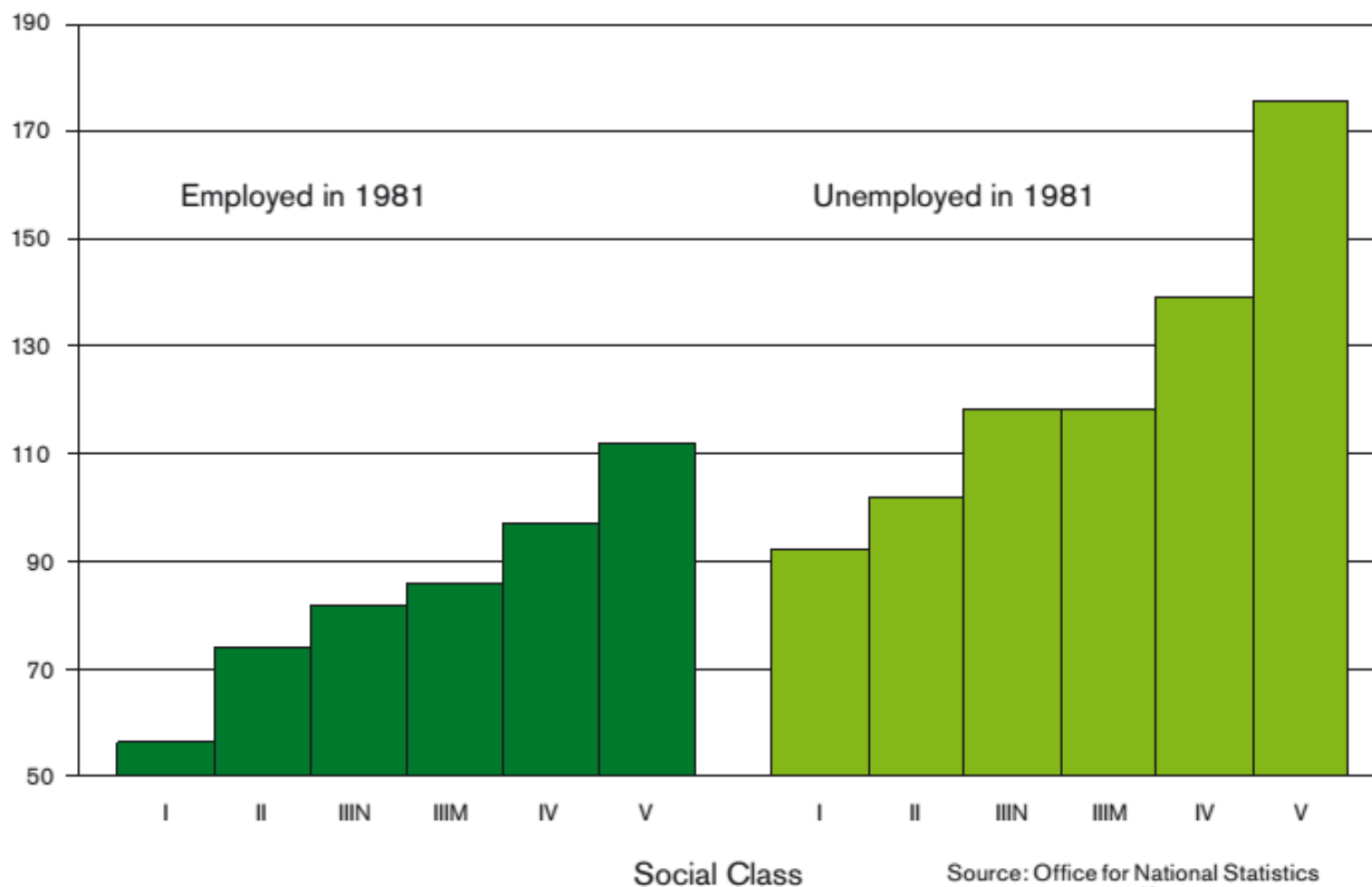

Rosnące koszty opieki medycznej

Nierówności w ochronie zdrowia

Standardised
Mortality Rate

Source: Office for National Statistics
Longitudinal Study¹⁹

Nieuchronne załamanie demograficzne świata

total fertility rate

9 children per woman

8

7

6

5

4

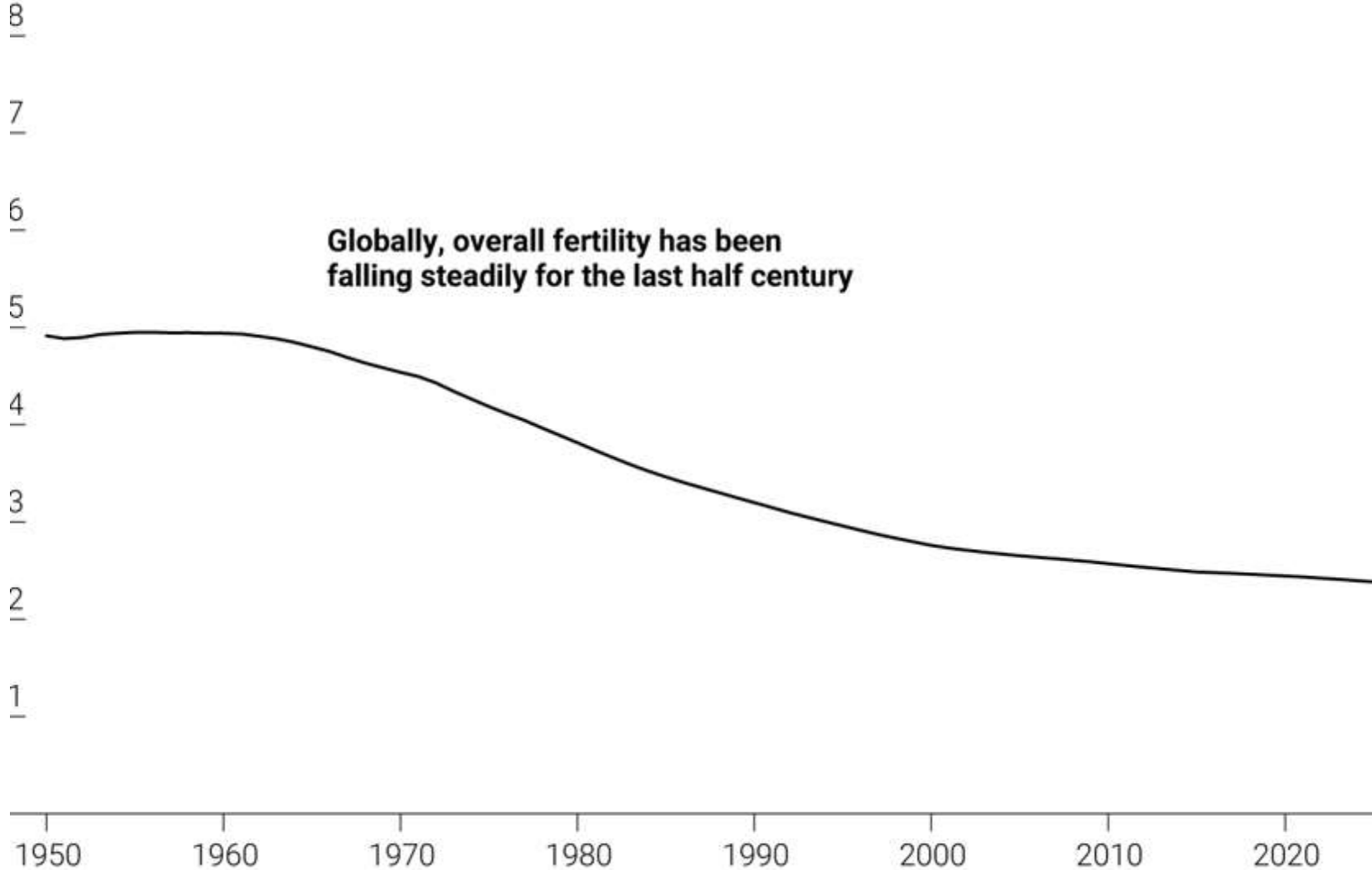
3

2

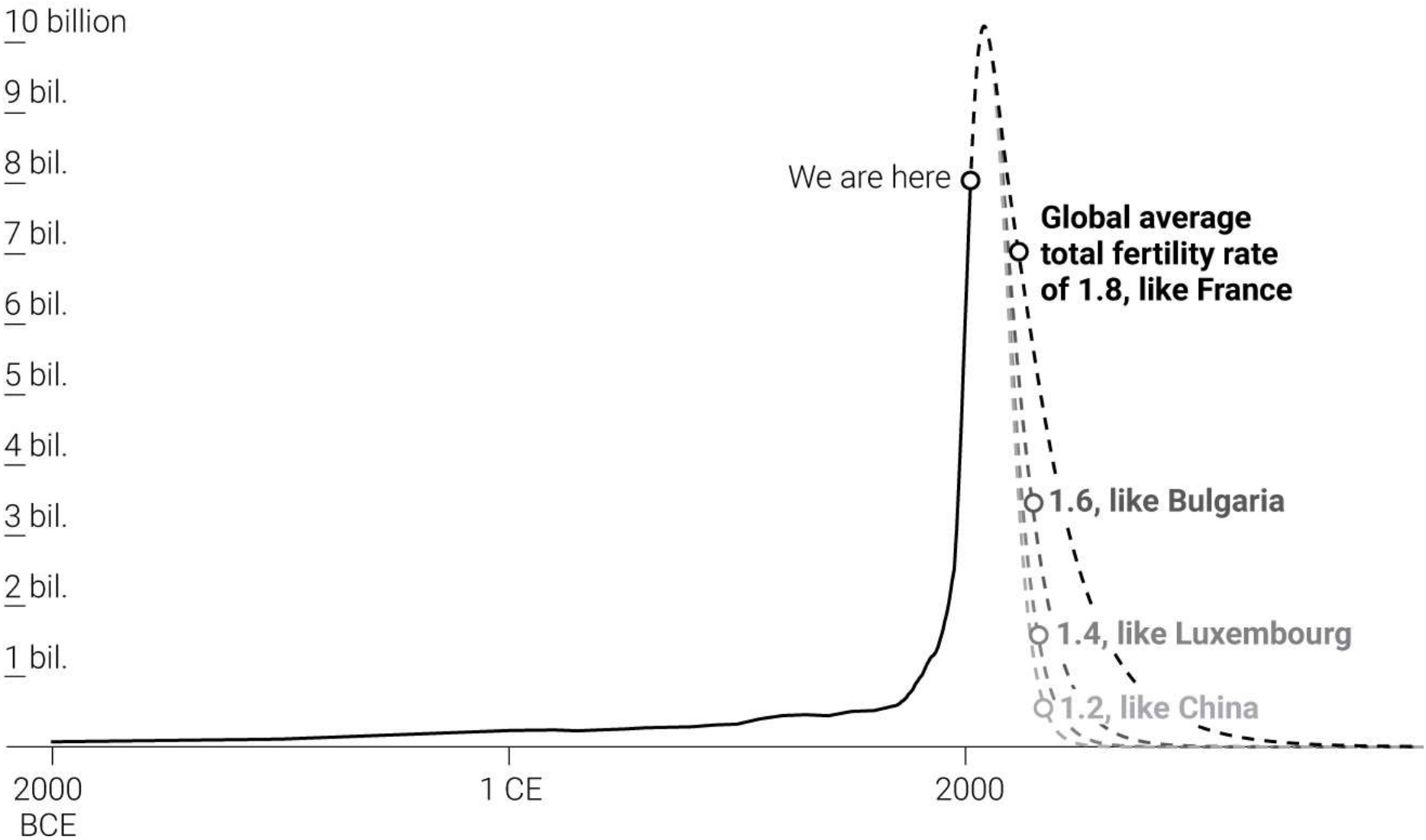
1

Globally, overall fertility has been
falling steadily for the last half century

1950 1960 1970 1980 1990 2000 2010 2020

World population

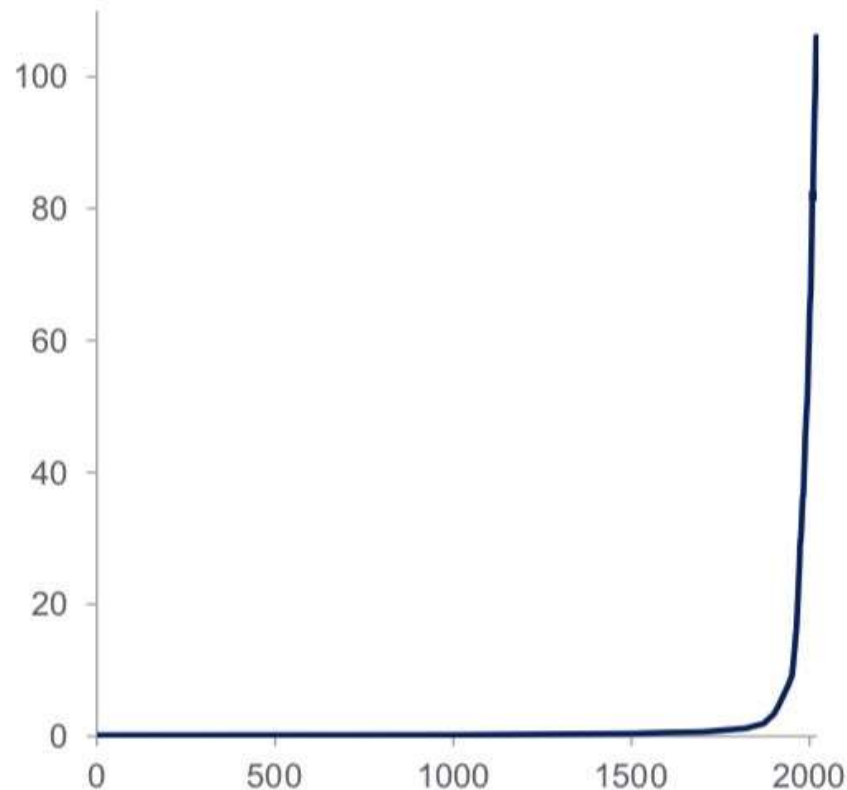
Więcej informacji

- OECD: Public spending on health and long-term care: a new set of projections
www.oecd.org
- OECD Health at a Glance
- Fair Society, Healthy Lives – The Marmot Review
- After The Spike, Spears & Geruso

Globalna katastrofa klimatyczna

Finance loves time series like this

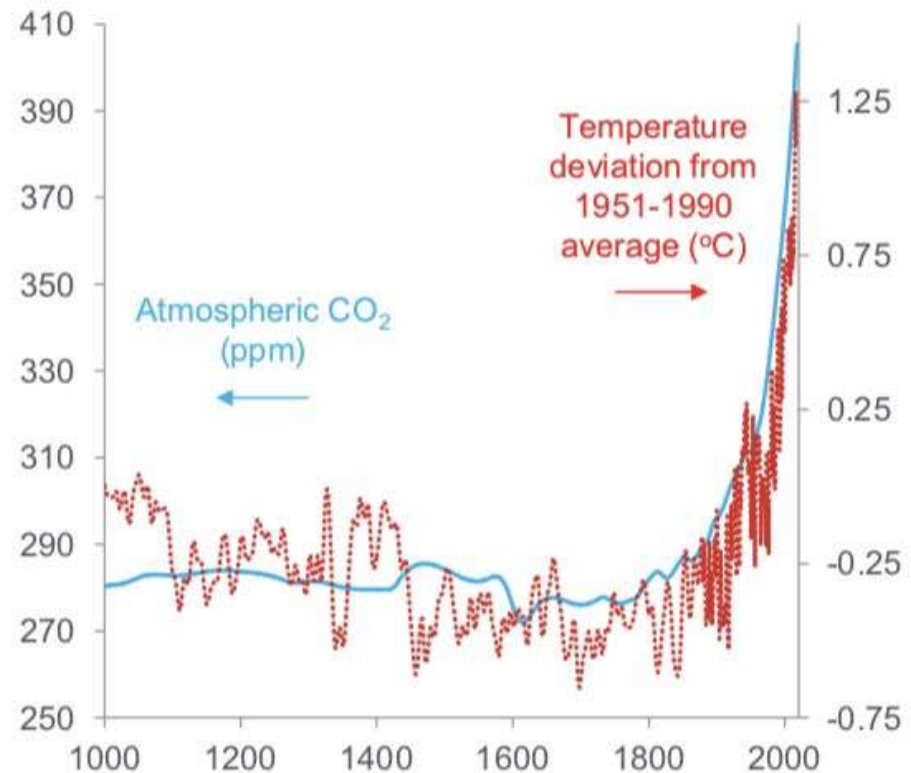
World GDP over two millennia, \$tn

Source: World Bank, New Maddison Project Database.

Nature doesn't

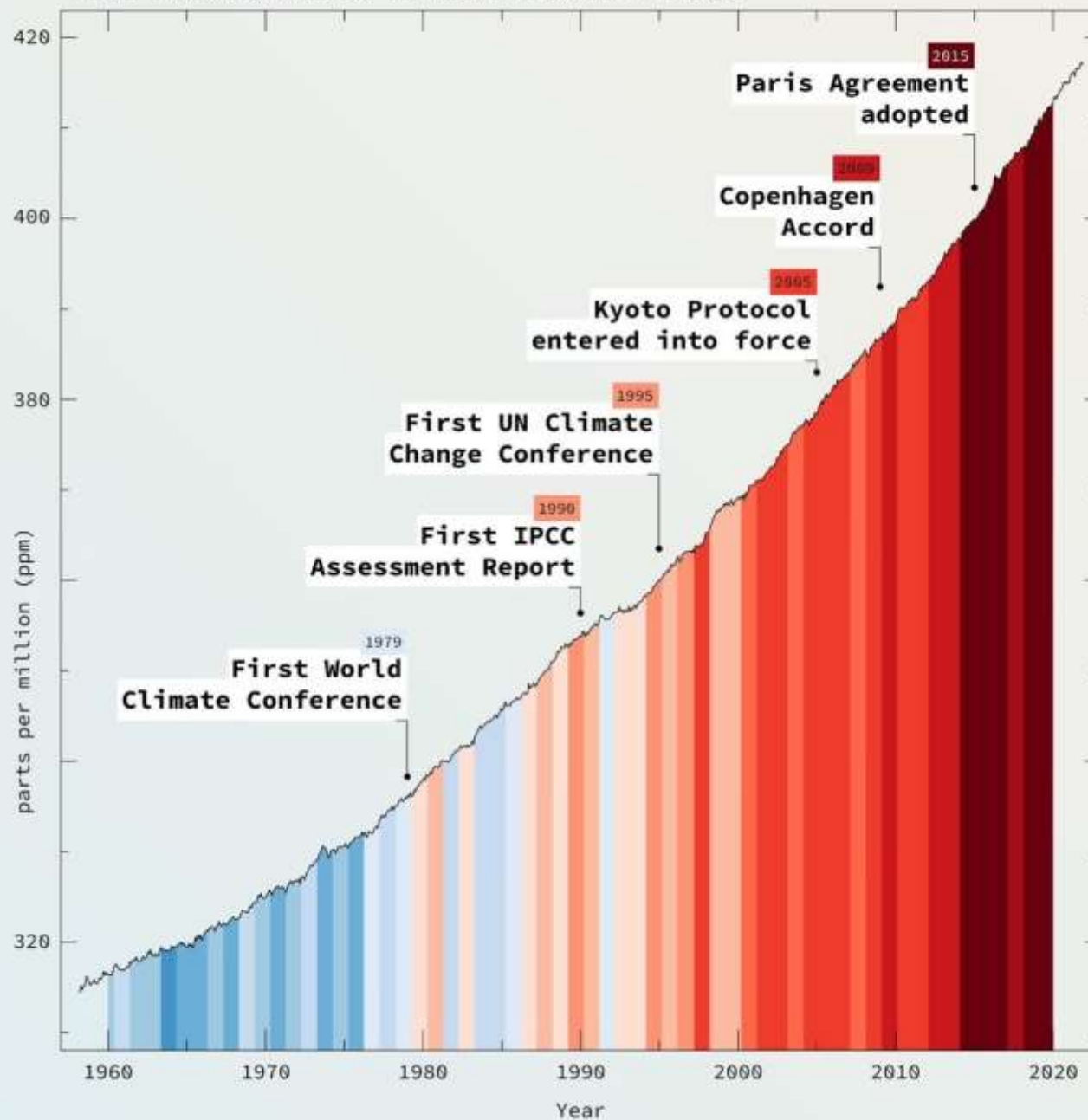
Atmospheric CO₂ concentration vs northern hemisphere temperature

Source: Scripps Institute, NASA, Our World In Data.

Quotation below from David Attenborough, citing Kenneth Boulding

Trends in Atmospheric CO₂ vs Global Temperature Change

Composite Graph of: Atmospheric CO₂ at Mauna Loa Observatory, December 2021 – Scripps Institution of Oceanography & NOAA Global Monitoring Laboratory | #ShowYourStripes | Graphics & lead scientist: Ed Hawkins, National Centre for Atmospheric Science, University of Reading; Data: UK Met Office | Design by: sustentio [PG] | Licence: CC-BY

Handlarze wątpliwościami

- „Merchants of Doubt” Naomi Oreskes
- „Dym tytoniowy jest rakotwórczy”, „Emisje SO₂ powodują kwaśne deszcze”, „Freony niszczą ozon”, „Emisje CO₂ ocieplają klimat”
- Heritage Foundation
- Competitive Enterprise Institute
- George C. Marshall Institute

Komu się to opłaca (2015)

1. Walmart
2. *State Grid*
3. ***China National Petroleum***
4. ***Sinopec Group***
5. ***Royal Dutch Shell***
6. ***Exxon Mobil***
7. *Volkswagen*
8. *Toyota*
9. Apple
10. ***British Petroleum***

Komu się to opłaca (2025)

1. Walmart
2. Amazon
3. ***Saudi Aramco***
4. ***Sinopec Group***
5. UnitedHealth
6. Apple
7. Berkshire Hathaway
8. ***PetroChina***
9. CVS Health
10. McKesson

„Post-truth policy”

- Sponsorowanie wątpliwości
- Wymuszanie „prawdopółśrodkizmu” w mediach
- Kultura antyintelektualizmu (Fox News znane również jako Faux News)
- Social media jako „nowe media” – brak redakcji i weryfikacji
- Eksperci jako narzędzie polityczne (TINA i promocja neoliberalizmu)

NOWY WSPANIAŁY ŚWIAT

- Ekosystemy zdewastowane globalnym ociepleniem, globalne migracje i wojny
- Przedłużanie życia ... dla wybranych
- Sztuczna Inteligencja i eliminacja klasy średniej
- Plutokracja żyjąca w świecie prywatnych lekarzy, prywatnych szkół i prywatnych robotów bojowych zapewniających ochronę przed hordami biedoty
- DYSTOPIA PIERWSZEGO ŚWIATA

To był scenariusz neutralny

Scenariusz pesymistyczny:

- emisje CO2 “business as usual”
- nauka może się mylić również w drugą stronę
- 2100: Afryka niezdatna do zamieszkania
- 2150: rolnictwo tylko w bunkrach, załamanie cywilizacji technologicznej
- 2200: wyginięcie ludzkości

Czy możemy to zmienić?

Szczerze?

"Yes, the planet got destroyed. But for a beautiful moment in time we created a lot of value for shareholders."

Czy możemy to zmienić?

Być może

- Chiny inwestują w OZE i atom na raz
- Indie/Afryka: już teraz fotowoltaika jest tańsza od węgla
- W USA obserwujemy festiwal lampartów zjadających twarze

C'mon,
do a Nepal...

@bisonrose

From a TikTok comment

Dziękuję

<http://leslie.hell.pl/>

https://circumstances.run/@Leszek_Karlik